

Votum en zegengroet	
zingen	Ps 125:1,2
bidden	
doop formulier 2 (671)	(niet beamen)
zingen	Ps 105:5
lezen	Matteüs 13:1-9; 24-32
tekst	Matteüs 13:31-32
preek	
zingen	LB 838:1,2 (O, grote God)
wet	
zingen	Opw 769 (kom vestig uw gezag)
bidden	
collecte	
zingen	Opw 58 = GK06 64: 1,2,3,4 (vrede zij u)
zegen	

Gemeente van Christus, gasten,

Van de week wilde ik langs het tuincentrum voor een mosterdboom.

Dan kon ik die laten zien.

(klik) Ik had even gegoogeld op 'mosterdboom' en dan krijg je dit plaatje (zie beamer).

Bij een tuincentrum hebben ze misschien wel een jong mosterdboompje.

Niet gelukt, mosterdbomen bestaan niet, beetje jammer. Dit plaatje is wel een boom, maar geen idee wat voor één, in ieder geval geen mosterdboom.

Altijd verkeerd gedacht; er is wel een mosterdplant, **(klik)** dat is een éénjarige plant, dat wordt een flinke struik.

In het klimaat in Israël soms wel drie meter hoog.

Maar het grootste onder de planten?

En dan de zaadjes.

U kent ze waarschijnlijk wel, mosterdzaadjes zitten bij de augurken, onderin het potje.

(klik) Dat zijn van de balletjes, best klein (zie beamer).

Maar zijn er geen kleinere zaadjes?

Volgens mij wel.

Het kan zijn, dat 2000 jaar geleden er een iets andere, nog kleinere variant was, maar toch....

Een beetje een mysterie, deze gelijkenis.
Zo was ik bezig met dit hoofdstuk, ik wist dat er dopen zou zijn.
Dus ik dacht: klein meisje, kleine gelijkenis over een klein zaadje, klein preekje....
Dat viel nog niet mee.
Vorige week zei ik al, dat gelijkenissen van de Heer Jezus niet zozeer dingen duidelijker maken.
Maar dat Hij deze verhalen ook vertelt om juist om dingen verbergen.
Je moet erg je best doen om het te begrijpen.
Dat is wel uitgekomen!
Wat wil deze kleine gelijkenis nu zeggen?
Wat bedoelt Jezus?
Het is lastig en ik weet eigenlijk niet of ik er wel uitgekomen ben.

Wat bedoelt Jezus? Daar eerst maar over.
(**klik**) Daarna wijs ik een paar *opvallende* dingen aan.
Dan wil ik iets *laten zien* aan de kinderen.
Als laatste onderdeel van de preek, de *boodschap*: wat wil de Heer tegen ons zeggen?

Beamer:
Wat bedoelt Jezus? opvallend laten zien boodschap

Een korte tekst, heel geschikt om eens met elkaar te bespreken.
Dat hebben we hier wel eens gedaan: een avond met elkaar een tekst bekijken en dan op zondag een preek er over.
Jezus' vergelijking met het mosterdzaadje, zeer geschikt daarvoor.

2

(**klik**) Laten we dat nu doen.
Wat wil Jezus met dit verhaal zeggen?
Wat is de betekenis?
Wilt U daar even de tijd voor nemen.
Overleggen met elkaar mag ook: *wat wil Jezus met deze gelijkenis zeggen? ...*

[beneden] Mag ik eens horen?

- voorbeeld kiemkracht: koninkrijk lijkt misschien niets, maar wordt groot
- kijk niet alleen naar iets kleins nu (wie, wat? Jezus, aanhang?) het wordt groot
- mosterdzaadje stelt niets voor, blaas je zo weg, maar is van levensbelang
- Jezus roept op tot geduld: alles duurt nog lang, moet nog groeien
- Jezus die als een zaadje in de grond zal sterven (begraven) en opstaan
- gelezen:
 - o voorbeeld van genezing (mosterd zo bekend), zo geneest Jezus
 - o teken van groei
 - o gastvrijheid: bij Jezus is iedereen welkom
 - o wonderboom (Jona): eenjarige plant groeit uit tot permanente boom
 - o waarschuwing: doorgeschoten mosterdplant, waar nu vreemde vogels op afkomen

- Dat is nog ingewikkeld hè?
Wat helpt om iets te begrijpen is invullen: (**klik**) Wat is: het zaadje, wie is iemand die het meenam en plantte, wat is de akker? Wat is de groot geworden plant? Wie zijn de vogels? [naar boven]

(**klik**) Een paar *opvallende* dingen.

Eerst het hele hoofdstuk.

Vorige week ging het daar over.

Het is een hoofdstuk met afwisseling: een deel voor alle mensen¹, daarna uitleg aan de leerlingen².

Dan weer een deel voor alle mensen³, dan een stukje uitleg aan ons, de lezers van het evangelie Matteüs⁴, weer uitleg aan de leerlingen alleen⁵ en aan hen vertelt de Heer Jezus weer een aantal gelijkenissen.

Dat loopt uit op de vraag aan de leerlingen⁶: hebben jullie dit alles begrepen? En het antwoord is 'ja'.

En de conclusie van de Heer Jezus – vers 52 -: als je dit begrijpt, dan wordt een schriftgeleerde een leerling van het koninkrijk.

Hij haalt dan nieuwe en oude dingen tevoorschijn.

Daar heb je dat 'leerling worden' weer!

Daar gaat het steeds om bij alle toespraken van de Heer Jezus.

Leerling worden, toetreden, echt luisteren en doen.

Gelijkenissen maken scheiding: òf je haakt af – 'snap er niks van' – òf je gaat dubbel opletten – 'wat zegt Hij nou?' – leerling worden.

Deze gelijkenis van het mosterdzaad gaat daar ook over.

Vanaf het begin van het hoofdstuk, speelt op de achtergrond verzet tegen Jezus.

Schriftgeleerden en Farizeeën, ze willen absoluut geen leerling van Hem worden. Zij blijven in het oude hangen, hun eigen gedachten over God.

Het nieuwe, dat God zelf op aarde komt, dat de beloofde Messias Jezus is.

Ze zien het niet, willen het niet, verzetten zich.

Jezus' boodschap is steeds: zie dat nu toch alsjeblief wel: je wordt er zo blij van. God wordt er zoveel mooier van.

Je snapt de Oude Teksten, wat God op heeft laten schrijven, zoveel beter.

Je kunt uit je voorraadkamer – de boeken van Mozes, de profeten, de Psalmen – zoveel mooie nieuwe en oude dingen tevoorschijn halen.

Laat de mensen dit mooie nieuws horen.

Maar verzet je je, dan snappen alleen de leerlingen het en sta je er zelf buiten.

(**klik**) Dat is het eerste: gelijkenis in het kader van *scheiding*: verzet of leerling?

¹ Matteüs 13:3-9

² Matteüs 13:10-23

³ Matteüs 13:24-33

⁴ Matteüs 34-35

⁵ Matteüs 13:36-43

⁶ Matteüs 13:44-52

Tweede wat opvalt: deze gelijkenis gaat weer over *zaaien*.
Eerst die gelijkenis van zaad wat op de weg valt, in rotsige grond, bij de distels
èn in goede grond (daar gaat het goed mee).
Deze gelijkenis legt de Heer Jezus uit.
Dan de tweede gelijkenis over zaad: er is niet alleen goed zaad in de goede
grond, maar er is ineens ook slecht zaad in die goede grond.
Dat moet samen opgroeien.

Direct daarna deze 3e gelijkenis over zaad: mosterdzaad.
Zit daar direct al iets van troost in?
Hoe moet dat: goed zaad, slecht zaad, samen opgroeien, komt het dat wel goed?
Kun je je geloof vasthouden terwijl er zoveel ongeloof is?
Hoe als niemand je steunt? Hoe moet dat?
Kijk naar het mosterdzaad, heel klein, stop nu maar gerust in de grond.
Het groeit geweldig uit.
Deze gelijkenis, een vervolg op de andere twee over zaaien.

Het derde wat ik uit wil leggen.
Hoe zit dat nu met kleinste zaadje en grootste onder de planten?
Overdrijft Jezus?
Klopt het gewoon niet?

De nadruk van Jezus valt op: dingen gaan anders dan je verwacht.
(klik) Het is *omgekeerd*.
Als je allerlei zadjes naast elkaar legt, allemaal eenjarig (vandaag zaaien, aan
het eind van het seizoen oogsten): verschillende soorten graan, kruiden,
groenten, dan is mosterdzaad erg klein; in die tijd het kleinste.
En je verwacht: hoe groter het zaadje, hoe groter de plant wordt.
Dat is niet zo: een graankorrel is flink groter, maar wordt toch één aar met van
geen meter.
Het mosterdzaadje – heel klein -, dat groeit uit tot een flinke plant, een boom
van een plant.
En dat in één seizoen.
Dat is het beeld: omgekeerd van wat je verwacht.

(klik) Dan nog twee details als vierde opmerking: de *vogels*.
In de eerste gelijkenis pikten ze zaad weg.
Als het zaad niet weggepikt wordt, maar iemand neemt het mee en stopt het in
de grond, het groeit uit.
Vogels kunnen nu wel komen en zich nestelen.
Een boom waar leven in zit.
Is er een verband met de Levensboom in Openbaring⁷?

⁷ Openbaring 22:14

En wat opvalt, de nadruk op het zaaien: iemand nam het mosterdzaadje mee en zaaide het in zijn akker.
Zorgvuldigheid en *aandacht* zit daar in.

(**klik**) Ik ga verder met uitleggen.
De kinderen van tot aan groep 6 mogen naar voren komen om iets te *laten zien*.

1 vorige week, ik vertelde over lawaai in de klas.
Wat dan doen? ...
Fluisteren, Jezus zachtjes praten, dan gaan mensen luisteren.
Dat wilde de Heer Jezus: mensen gingen extra opletten.

2 baby: zo klein, groeit uit tot volwassen mens.
Jullie allemaal heel klein geweest, zeker in je moeders buik.
Sommige baby's heel klein, grote volwassen man.
Of andersom: best grote baby, blijft een kleiner mens.
God laat planten, dieren, mensen groeien.
Er aan trekken heeft geen zin, gewoon wachten en voeden.

3 iets laten zien: zaadje van mais, zo'n klein zaadje.
Wat gebeurt er als je het in de grond stopt?
In paar maanden, hoger dan ik, maiskolven.
Groot zaadje, grote plant?
Nee niet altijd.

4 laat nog iets zien: nog kleiner: vingerhoedskruid: groeien plantjes van.
(per ongeluk) laten vallen.
Kunnen jullie het oprapen? ...
Niet meer te vinden.
Wat gebeurt er als we het buiten in de tuin laten vallen?
Niet te vinden, maar na een tijdje komt het op.
God kan het vinden!
Hij laat het groeien.

(**klik**) Ga maar weer zitten, onthouden: Jezus leert luisteren, van kleine dingen, wat zo wegwaait, onbelangrijk lijkt, maakt Hij iets groots.

Dan ga ik nu naar de *boodschap*, wat wil Jezus ons zeggen?
Wat helpt om is om in te vullen: Wat is het zaadje?
Wie is degene die het meenam en plantte?
Wat is de akker?
Wie zijn de vogels?

Ik doe een poging; heb ik het begrepen?
Ik kies ervoor dat drie gelijkenissen van het zaad aan elkaar gelinkt zijn, een vervolg van elkaar.

En dan vul ik in wat de Heer Jezus aan uitleg geeft.

(**klik**) Het zaad, het goede zaad zijn de kinderen van het koninkrijk⁸.
Dat zijn de mensen die leerling willen zijn, die toetreden.
Niet belangstellend afwachten, maar Jezus erkennen als God op aarde.

Wie is die iemand die het zaadje meenam en plantte?
Dat is de Heer Jezus⁹ en ieder die met de boodschap van Jezus' dood en opstanding komt.
Wat je van de Heer gekregen hebt, het is kostbaar, bewaar het zorgvuldig en koester het en laat het uitgroeien.
Blij worden van wat de Heer Jezus gedaan heeft en Hem er voor danken.

Dan groeit de plant uit.
Geloof en liefde voor de Heer werkt wat uit, het wordt mooi, het wordt groot.
Geloof begint met misschien alleen maar willen: 'ik wil geloven, ik wil liefhebben, ik wil me overgeven'.
Geef het de kans om te groeien; het wordt sterker.
Met Gods groeikracht ben je sterker dan het lijkt.

Wat is de akker?
Dat is de wereld¹⁰.
Dat zijn wij, alle mensen: wij ontvangen het Woord van God, God zelf, zijn beloften.
En kracht heeft het genoeg, het groeit uit.
Vang je het zaad op, hoe klein ook, wil het hebben.
Geef je het water, koester je het?
Dan groeit het, dan is het te zien, groter en fijner dan je voor kunt stellen.
Zo'n klein zaadje, zo gemakkelijk laat je het vallen, is het weg.
Bewaar het, het groeit uit tot iets grootst.

Wie zijn de vogels?
Vogels kun je niet dwingen.
Vogels zijn in de lucht, die pakken wij niet, hoogstens kun je ze lokken.
Hier komen ze vrijwillig naar de struik, ze nestelen zich zelfs, gaan er wonen.
Overal waar geloof in Jezus ontkiemt en uitgroeit, daar is leven te vinden.
Dat is Jezus' bedoeling: Zijn komst maakt het leven mooi en goed.
Schriftgeleerden die leerling worden, ze worden blij over God, zijn verbaasd, dat Hij nog meer liefde kent dan ze dachten.
Als de Schriftgeleerden dat gaan vertellen, de mensen zouden opleven, graag komen luisteren.
Uitgegroeid geloof maakt nieuwe mensen, waar je graag bij bent.

⁸ Matteüs 13:38

⁹ Matteüs 13:37

¹⁰ Matteüs 13:38

Twee dingen wil ik er nog uit halen.
De mensen toen in Israël.
Ze kenden God, ze hadden een optimistisch toekomstbeeld.
Ooit wordt alles beter.
God komt redden, Hij komt bevrijden, Hij komt het leven goed maken.
We wachten tot God eindelijk zou komen¹¹.
Ze verwachtten grootste dingen.
Als de Messias komt, dan... Hij is er: Jezus.
Een gewone Man, niets bijzonders lijkt Hij.

Kijk naar het mosterdzaadje.
(**klik**) Stelt niets voor, blaas je zo weg.
Laat je het vallen, je vindt het niet terug.
Jezus zelf, niet alleen een gewone Man.
Hij zal als een waardeloos pluusje weggegooid worden.
Mensen zullen Hem arresteren, verhoren, vernederen, martelen en doden.
Hij verdwijnt van de aardbodem.
Niets meer van over, niet terug te vinden, net als de kinderen de zaadjes niet meer konden vinden.
Zo is het koninkrijk, dat is het geloof in de Redder, dit is God.
Hij laat zich doodmaken, wegduwen van de aarde.
Stelt niets voor, weg.

Totdat... God Hem weer opwerkt.
Jezus staat op uit de dood.
Dit was het plan, God is sterker dan de dood.
Door hier te komen, door mens te worden, door te sterven, zo overwint Hij dood en verdriet.
Dat Hij in de aarde lag en stierf, Hij groeide uit tot een levensboom.
Ieder kan veiligheid vinden bij Hem.

Zo is dat in het koninkrijk.
Wat stelt het voor?
Wat stelt een doop voor?
Een beetje water over een hoofdje.
Hoe belangrijk is het?
En... moet dat dat zo ernstig?
Moet het gaan over dood en over schuld, zonde, ellende (formulier)?
Diepe woorden over sterven en opstaan.
Moet dat al bij zo'n kindje, wat alleen nog kan slapen en eten?

Ja, bij dopen kijken we uit naar het grote, de toekomst, het mooie, Gods zorg.
Dat begint bij het kleine.
Dopen is onder ogen zien, wat je liever niet ziet.
Israël wilde best een Messias, maar door lijden en dood heen?
Kijk naar het mosterdzaadje, moet sterven, en dan wordt het grote struik.

¹¹ Matteüs 13: 17

Liefde, zorg, eeuwig leven, God belooft het.
Het gaat in de weg van schuld onder ogen zien, weten van het kwaad.
Dopen is leren luisteren naar de Heer Jezus, ook naar deze woorden.
Ieder mens, hoe klein ook nog, groeit op in ellende.
Sluit er je ogen niet voor als er persoonlijk niet zoveel last van hebt.
Leven op aarde is vol verdriet en pijn.
Ieder leven loopt er op uit, zelfs van onze baby's.
Dopen, dat beetje water – wat stelt het voor? – gaat over grote dingen.
Over eeuwig leven, over bij God zijn, einde van de dood.
Dopen en de boodschap van de Heer Jezus is belangrijker dan wat ook, juist ook in die rauwe woorden over dood en schuld.

Het tweede, het laatste, boodschap uit deze gelijkenis.
(**klik**) Denk groot, doe klein.
Jezus' boodschap gaat over eeuwig leven, over bij God zijn.
Alles komt goed, Hij zal koning zijn op de hele aarde.
Geweldige toekomst.
Groots, geweldig, mooi.
Maar je ziet er niets van, of weinig.
En de kerk, dat valt tegen: gedoe en mensen en meningsverschillen,
tegenvallende kerkdiensten, activiteiten en leiding.
En gaat het weer eens een tijdje wat beter, dan is er direct weer wel wat anders.

Het koninkrijk is als een mosterdzaadje.
Het is maar klein.
Het zit hem niet in een gelikte organisatie.
Met God leven, geloof bewaren, dat zit in kleine dingen.
Zelf met de Heer leven, zelf de vrede van God bewaren¹².
Het koninkrijk zit in kleine dingen: voor God blijven leven, meeleven met
anderen, belangstelling, bidden.
Wat stelt het voor? Wie ziet het? Wie waardeert het?
Een glimlach, een kaartje.
Een taak doen, die misschien niemand ziet, of achteraf geen zin had.
Zo is ons leven met de Heer toch?
Je kind corrigeren, je kind vertellen over God.
De kinderen leren bidden, ook al voel je je soms praten.
De kinderbijbel lezen, gewoonte maken van bidden, zelf tijd nemen voor God.
Er het weer oppakken, als het weggeleden is.
Wat heeft het voor zin, wat stelt het voor?

Ik zei tegen de kinderen, een zaadje, je laat het vallen, jij vindt het niet terug.
God wel!
Gods koninkrijk zit in kleine dingen.
Hij laat het groeien tot een grote struik.
Wij zijn al die kleine dingen allang vergeten.

¹² Matteüs 10:13

God niet.

Denk groot en doe klein.

Doe eens iets kleins, voor God, voor je kind, voor medemens.

Vanuit de Heer denken, een gewoonte maken van contact met Hem.

Vanuit dat geloof concrete dingen doen: geef geld, geef hulp, belangstelling, geef aandacht, iemand bellen of appen, iemand gelijk geven, meedenken.

Denk daar deze week eens aan.

Denk groot over God, en doe voor Hem iets kleins.

Dat is het koninkrijk.

Amen.

Ds.Jaap Boerma

Rotterdam-Noord/Oost

24 februari 2019